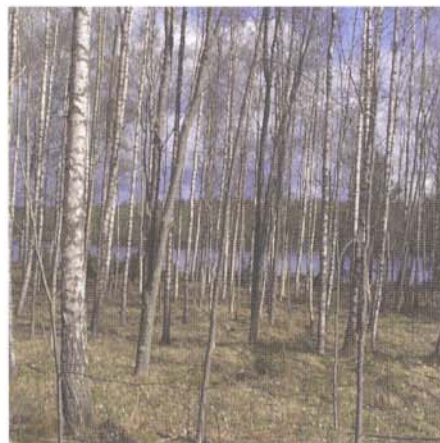

BESTÅNDSMETODEN FÖR SKOGSVÄRDERING

**Det moderna datorstödet för
skogsvärderaren**

Beståndsmetoden

Vid köp/försäljning av skogsfastigheter är det nödvändigt att kunna utföra korrekta värderingar av skogen. Detsamma gäller när underlag för lån ska tas fram, vid fastighetsregleringar eller när ersättningsnivåer för intrång på fastigheter ska beräknas. Många olika faktorer som påverkar marknadsvärdet måste täckas in av värderaren.

BM-win - Värderingsinställning
Skiv 2

Käringnr: 21-20001700

Information
 Kartunderlag: Län: Del:
 Fastighet:
 Försäljning:
 Kommun:
 Värdens:
 Värderingspunkt:
 Totalareal:
 Fältarbetet utfört under perioden:

Bruttopris/kostnad
 Vikesprislista:
 Huggningskostnadstabell:
 Teningspris/kostnadstabell:

Övriga prislägg (+) eller avdrag (-) kr/m²
 Tallskaner: Etkanner:
 Granskaner: Björkskaner:
 Lövskaner: Tallmassa:
 Björkskaner: Granmassa:
 Conifera: Lövsassa:

Indirekta anskaffningskost. kr/m²:
 Kulturstuvad 100-tal kr/ha:
 Kulturstuvad ådelöv 100-tal kr/ha:
 Självföng.kost. 100-tal kr/ha:
 Självföng.kost. ådelöv 100-tal kr/ha:
 Försörjningskost 100-tal kr/ha:
 Försörjningskost ådelöv 100-tal kr/ha:
 Allmänna omkostnader kr/ha och år:
 Impedimentsvärde kr/ha:

Diskontering
 Gällande
 Disk.procent 1:
 Disk.procent 2:
 Åldersgräns:
 Diskontering:

Korrektion
 Nej
 Korrektur:

Avverkning
 Kvalitetstabell:
 Skattev. ålder (just. antal år +/-):
 Skattev. ålder ådelöv (just. antal år +/-):
 Skattev. ålder (just. %):
 Skattev. ålder ådelöv (just. %):
 Redovisa häringsmark? Småskogsdrag?
 Ja Ja Nej Nej
 Natuprocent (% av volym vid följng. årv.)

BM-win - Fällblankett
Skiv Bedigera Inställningar 2

Föreg. bestånd: 0000 0000 0 0010 0 1

Karta nr: Avdelningsnr: Areal (ha):
 Skäta nr: Reservnr: Andel (%):
 Reservnr skäta: Drängstak: Summa areal:

Ågostlag: Teningspt: Ungskogs-korr: Volym:
 Huggnings-klass: Avstånd: Ålder: Hic:
 Skikt: Kostnadsjust: Sl: Total:
 Avverkn. tid:

Tal	Andel %	Dgv	Stjeka %	Timmer %	Dto	Kval 1 %	Kval 2 %	Kval 3 %	Kval 4 %	Timmer prisjust	Huggn. kost just	Natur %
T	100	31		70	17						110	

Skv tidp: Åtg kod: Kost /ha:
 Anmärkning kod:

TVÅ VÄRDEN

De faktorer som påverkar värdet på en skogsfastighet kan indelas i två kategorier. *Skogliga* – markens produktionsförmåga och den befintliga skogens möjliga avkastning i pengar, och *marknadsmässiga* – samspillet mellan köpare och säljare. Man talar därför också om två olika värden; avkastningsvärde och marknadsvärde.

Avkastningsvärdet räknas ut med hjälp av förväntade intäkter och kostnader för den aktuella fastigheten. Marknadsvärdet blir sedan beroende av hur avkastningsvärdet plus de marknadsmässiga faktorerna som fastighetens belägenhet, bosättningsmöjligheter, jaktvärden m.m. samverkar med den tänkte köparens ekonomiska förutsättningar.

FLEXIBELT SYSTEM

Beståndsmetoden (BM) är, som framgår av namnet, en värderingsmetod baserad på det enskilda beståndet. Metoden har ett personatorstöd som benämns BM-win, vilket är ett mycket flexibelt system.

Beståndet framskrivs utifrån de förutsättningar som värderaren konstaterat i fält. Gallringar, slutavverkningar och skogsvårdsåtgärder simuleras i två generationer framåt. Den första generationen skog är den som redan står på skogsmarken idag. Denna generation framskrivs fram till slutavverkningen. Värderaren kan styra skötseln av bestånden under de närmaste 30 åren.

Utbytet i timmer och massaved prissätts enligt prislister som värderaren angivit i systemet. På ett liknande sätt beräknas kostnader för avverkning och skogsvård. Ransonering enligt skogsvårdslagen eller eget alternativ kan dessutom väljas i programmet.

BERÄKNING AV NUVÄRDE

Det sista steget är nuvärdesberäkningen. Intäkterna och kostnaderna som faller ut i olika tidsperioder belastas med en räntefaktor (diskonteringsprocent). Diskonteringsprocenten anges av värderaren. Nuvärdena för de enskilda bestånden summeras sedan för att ge fastighetens totala nuvärde.

INDATA

- Skogsbruksplan
- Beståndsregister
- Fältdator

DATORBEARBETNING

- Tillväxt
- Utbyte
- Bruttovärde
- Drivningskostnad
- Skogsvård
- Diskontering

RESULTAT

Fastighetens nuvärde

KOPPLINGAR TILL BM-WIN

Konverteringsprogram till BM från skogsbruksplaner, databaser och fältdatorer finns framtagna där överföring är vanlig. Exempelvis pcSKOG, bolagens beståndsregister, Skogsstyrelsens planlägningsprogram m.fl.

De uppgifter, förutom beståndsdata, som BM behöver för att kunna genomföra värderingarna är följande:

- Värderingsförutsättningar
- Virkespriser
- Huggningskostnader
- Terrängtransportkostnader
- Länstabell
- Kvalitetstabell

BM-win - Rapport R02 (1/2)

Fastighet: EXEMPELFASTIGHET ÖVNING BM-WIN

Ägoslag:	Trädslagsblandning	Invent. tidp.	År 7	Skogsegenskaper	Invent. tidp.	År 7
Skogsmark: 23.0	Tall	40	31	Virkesföråd m3sk: 3610	1868	
Hänsynsmark: 7.0	Gran	42	65	Virkesföråd m3sk/ha: 157	81	
Impediment: 2.2	Löv	1	0			
Åker: 0.0	Björk	17	4			
Betesmark: 0.0	Contorta	0	0	Medelbon m3sk/ha, år: 5.9		
Övr.märk: 0.0	Ek	0	0	Löp.tillv m3sk/ha, år: 5.7		
Vatten: 0.0	Bok	0	0			
Tot. areal: 32.2						

Virkesvärden, medeltal

PERIOD	TALL/CONTORTA	GRAN	LÖV	BRUTTOVÄRDE	Drivning
	tim. kr/m3to tim.and. % mav. m3fub	tim. kr/m3to tim.and. % mav. m3fub	tim. kr/m3to tim.and. % mav. m3fub	kr/m3sk	KOSTNAD m3fub
0	480 10 200	437			
1-3	528 60 200	426			
4-10	432 69 200	0			
11-20	499 64 200	443			
21-30	394 32 200	446			

PERIOD	BJÖRK	EK
	tim. kr/m3to tim.and. % mav. m3fub	tim. kr/m3to tim.and. % mav. m3fub
0	0 0 0	0
1-3	0 0 0	0
4-10	390 11 225	0
11-20	393 36 225	0
21-30	0 0 0	0

BM-win - Rapport R02 (2/2)

Glidande diskontering

Diskonteringsprocent 1: 4.00 %

Diskonteringsprocent 2: 5.00 %

Åldersjustering: 100

Värdeberäkning

Period	Avverkning m3sk	Naturvårdshänsyn Lämnad volym m3sk	Rotnetto		Skogsvårds- kostnader kr:	Allmänna omkostnader kr:	Skogsnetto kr:	Nuvärde kr:
			kr/m3sk	kr, totalt				
0	490	0	173	84646	0	0	84646	84646
1-3	847	0	210	178116	41300	3795	133021	119922
4-10	1120	0	143	160020	41145	8895	110020	77307
11-20	1271	0	195	247925	48087	12650	187188	86469
21-30	1034	0	194	200613	25973	12650	161990	46557
31-40	278	0	116	32180	4500	12650	15030	3761
41+								93560

IMPEDIMENT		HÄNSYNSMARK	
Avv. volym	113 m3sk	Virkesföråd	1400 m3sk
Virkesvärde	12083 kr	Medelvärde	26341 kr/ha
Märkvärde	1100 kr	Medelvärde	132 kr/m3sk
Summa värde	13183 kr	Summa värde	184389 kr

Summa nuvärde kr: 512 222

Avrundat värde kr: 512 000

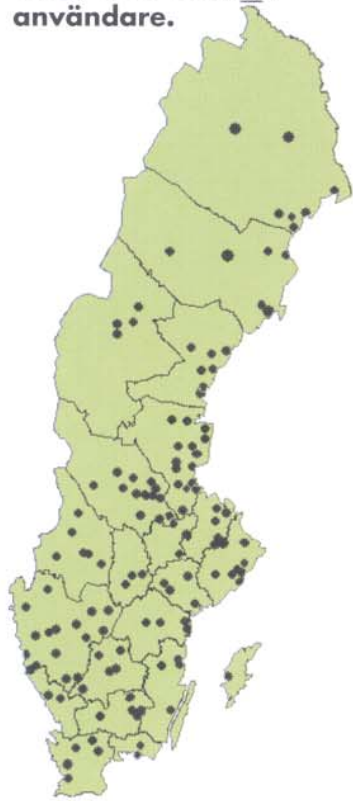
Medelvärde per ha: 22 270

Medelvärde per m3sk: 142

Summa värde av skog, imp. hänsyn (avrundat): 710 000

Avsluta

Orter med BM-win användare.

ANVÄNDARE

BM-win används av alla större aktörer på värderingsmarknaden. Användare finns hos Svefa AB, länsstyrelser, skogsvårdsstyrelser, LRF Konsult Skogsbyrån, skogsföretagen, skogsägareföreningar, konsultföretag m.m. Möjlighet till undervisning finns på alla högre skogliga utbildningar.

VID BESTÄLLNING KONTAKTA

Anders Bogghed

Tel: 026-63 30 29

E-post: anders.bogghed@lm.se eller

Gunnar Rutegård

Tel: 026-63 30 27

E-post: gunnar.rutegard@lm.se

Lantmäteriet

Division Fastighetsbildning

Enheten för Fastighetsuppdrag

801 82 Gävle

Fax: 026-10 22 12

Hemsida: www.lantmateriet.se

KRAV PÅ DATAUTRUSTNING

Programvaran är avsedd för PC.

Minimikrav är: Pentium processor, 32 Mb internminne, 35 Mb ledigt på hårddisk. Programvaran fungerar under operativsystemen, Windows (95), 98, Me, 2000, NT4 och XP.

Datorprogrammet levereras på CD med tillhörande användardokumentation.

KUNDSERVICE/SUPPORT

LMV svarar för kundservice angående BM-relaterade frågor rörande programvara eller datatekniska problem. LMV skickar även ut nya versioner av programmet och ger ut årliga rekommendationer (prisnivå) och prognostal (prisutveckling) för värdering med BM.

KURSER

Lantmäteriverket har årligen kurser i BM. Kursen Beståndsmetoden *grunderna* (2 dagar) vänder sig till Dig som ska börja använda skogsvärderingsprogrammet BM. För ytterligare information om kurserna kontakta Lantmäteriverkets kursadministration på division Fastighetsbildning telefon 026-63 30 60/63 30 88. Information om kurser finns även på vår hemsida www.lantmateriet.se

FORTLÖPANDE UTVECKLING

LMV bedriver en fortlöpande utveckling av BM. Metoden anpassas till förändringar inom skogsbruket, virkesmarknaden och nya forskningsrön så att de värdegivande faktorerna beskrivs så bra som möjligt. För att garantera en bra utveckling finns en användargrupp bestående av personer från bl.a. Svefa AB, Skogsvårdsorganisationen, skogsbolagen, skogsägareföreningar och LRF Konsult Skogsbyrån.

BM-STRUKTUR

En speciell version, BM-struktur, används av Lantmäterimyndigheten i Dalarna vid omarronderingar.

KÖP OCH BESTÄLLNING

Köp av BM ger rätt att nyttja systemet och tillgång till kundstöd och uppdaterade versioner för den tid avtal tecknas.

LANTMÄTERIET

